

SOMMER 2022
88. ÅRG.

12

HVORDAN SKAPER VI
MENING I LIVENE VÅRE?

16

REKORDSØKNING TIL
NYTT PRESTESTUDIUM

20

HVORDAN FORKYNNE
FOR BARN OG VOKSNE
SAMTIDIG?

TEMA

Religion og samfunn

- I en norsk skolehverdag hvor ateisme blir ansett som nøytralt, observerer MF-stipendiat Lina Snoek Hauan at religiøse elever ikke føler seg tatt på alvor.
- Hvordan påvirker mytologi politikken i India?
- I Myanmar og Sri Lanka har muslimer bodd fredelig sammen med buddhister og hinduer i om lag 1000 år. Her er ekstremt hat og vold mot muslimske minoriteter et relativt nytt fenomen. Det forsker MF-professor Iselin Frydenlund på (bildet).

VIDAR L. HAANES

Rektor

For teologi, religion og samfunn

Mange forbinder fortsatt MF med virksomheten fra 1907 og navnet Det teologiske menighetsfakultet, primært knyttet til presteutdanning. Kirkelig utdanning er fremdeles MFs vesentlige oppdrag og avgjørende for vår identitet, men allerede i 1967 startet vi utdanning av lærere og lektorer med studier i kristendomskunnskap fra grunnfag til hovedfag. I 1989 fikk MF retten til å tildele den teologiske doktorgraden for teologene og i 2002 dr.art.-graden for de som hadde graden cand.philol.

Det er nå mer enn ti år siden lektorprogrammet startet, med fagkretsene KRLE/religion og etikk og samfunnsfag som en videreføring av den gamle lektorutdannelsen knyttet til hovedfaget. Religionskompetansen i skolefaget KRLE/Religion og etikk forutsetter mer enn kristendomskunnskap, og vi har tilsatt flere lærere i religionsvitenskap. Ved tilsetning av lærere tilknyttet lektorprogrammet eller øvrige programmer i samfunnsfag og religionsvitenskap har vi sett etter helt bestemte forsknings- og undervisningsprofiler: fremragende faglig nivå og en tydelig verdiforankring.

I samfunnsfag og pedagogikk har vi sett etter kompetanse rettet inn mot religion og politikk, demokrati og menneskerettigheter, utdanning i konfliktområder og blant minoritetsgrupper. Vi har også vektlagt kompetanse på endringer i det religiøse og politiske landskapet som følge av samfunnsmessige endringer, som for eksempel bruk av sosiale medier. Slik har lektorprogrammet og våre studietilbud i religion og samfunn fått en gjenkjennelig verdipprofil, som er synlig helt fra førsteårsstudiet til doktorgradsprogrammene, også gjenspeilet i navnet på vår forskerskole: *Religion, Values, Society*.

Disse nyere fagmiljøene og temakretsene er også høyst relevante for våre kirkelige profesjonsstudier i teologi, UKT, diakoni og kirkelig undervisning. Fagmiljøene våre samarbeider både i forskning og undervisning. Vi er samtidig organisert i to avdelinger, Avdeling for teologi og kirkelig utdanning og Avdeling for religion, skole og samfunn.

MF har også to sentre, MF KOM – *kompetansesenter for forskning, utvikling og formidling i kirke og menighet* og MF CASR – *MF Center for the Advanced Study of Religion*.

I dette nummeret av MF-bladet, med tema: *Religion og samfunn*, får du presentert noen av studietilbudene og forskningsprosjektene som drives ved MF i dag. Jeg er stolt og glad over å kunne vise frem viktige og spennende utdanningstilbud og forskning som drives av våre mange fremragende ansatte. **Vi er overbevist om at disse utgjør en forskjell til beste for våre studenter og derigjennom utviklingen av samfunnet i Norge og globalt.**

Vidar L. Haanes, rektor

Innhold

4

NÅR ALLE NYANSER FORSVINNER

– Dette er banebrytende forskning hvor målet er å trække opp nye stier, sier Iselin Frydenlund om forskningsprosjektet INTERSECT, som forsker på hat mot islam og muslimer.

6

HVORDAN PÅVIRKER MYTOLOGI POLITIKKEN?

Forsker Moumita Sen og MF-forskningsprosjektet Mythopolitics undersøker hvilken rolle hinduistisk mytologi spiller i Indias politikk i dag.

10

SEKULÆR DOMINANS PREGER RELIGIONSUNDERVISNINGEN

I en skolehverdag hvor ateisme blir ansett som nøytralt observerer stipendia Lina Snoek Hauan at religiøse elever ikke føler seg tatt på alvor.

MF VITENSKAPELIG
HØYSKOLE

UTGIVER

MF vitenskapelig høyskole
for teologi, religion og samfunn
Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo
Telefon: 22 59 05 00
E-post: mfbld@mf.no
Bankkonto: 6038 05 58583
www.mf.no

REDAKSJON

Ragnhild Helena Aadland Høen, redaktør
Vidar L. Haanes, ansv. redaktør
Julie Holdal Hansen, red. medlem
Unn Målfrid Høgseth Rolandsen, red. medlem
Hilde Brekke Møller, red. medlem

PRODUKSJON OG TRYKK

Foto på omslag: Rebekka Rindahl Opsal
Layout/trykk: Østfold Trykkeri, Askim

16

REKORDSTOR SØKNING TIL NYTT PRESTESTUDIUM VED MF

Det nye studieprogrammet *Erfaringsbasert master: Prest* har dobbelt så mange søkere som det er studieplasser.

- En del av søkerne til den erfaringsbaserte masteren har hatt en drøm om å bli prest lenge, men har ikke våget å gå for det før nå, forteller praktikumsleder Knut Tveitereid (bildet).
- Det kan virke som at mange blir mer klar for å gå inn i prestedtjenesten når de har levd litt, sier rektor Vidar Haanes.

12

MENINGEN MED LIVET

Hvordan skaper vi mening i livene våre? Og: Hvordan påvirkes vi av vissheten om at vi er dødelige? Slike spørsmål reflekterer studentene over i det nye emnet «På død og liv – i Filipperbrevet og i dag».

20

HVORDAN FORKYNNE FOR BARN OG VOKSNE SAMTIDIG?

Flere teologistudenter syntes det var krevende å forkynne til barn og voksne samtidig. Det var imidlertid lite litteratur å finne på feltet. Hva gjør man da? Man kaller sammen noen forskere og lager boka selv.

ANNONSEINFORMASJON

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med Ragnhild Helena Aadland Høen, ragnhild.aadland.hoen@mf.no.
Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss.

15 500 abonnenter mottar bladet to ganger i året. Abonentene består av MF-venner, tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd, kirkelige organisasjoner og institusjoner.
Ved kildehenvisning kan artikler i MF gjengis fritt.

Bladet kan lastes ned elektronisk på mf.no (gratis tjeneste) Ønsker du ikke å motta bladet? Send en e-post til info@mf.no.

ISSN 2535-6291

18 NYTT ÅRSSTUDIUM I RELIGION

MF har i flere år hatt en bachelor i religionsvitenskap. Nå er det også blitt mulig å ta faget som årsstudium.

19 PÅ UTVEKSLING TIL KATMANDU

Fra og med høsten 2022 kan MF-studenter reise til Katmandu og Oxford for å lære mer om hinduisme.

22 HVA SKJER PÅ MF TIL HØSTEN?

Svært mange arrangementer og seminarer ved MF foregår nå både på huset og som videooverføring. Her finner du oversikten.

Islamofobi oppstår i høyst ulike sammenhenger, også i land med lang muslimsk tilstedeværelse. – I Myanmar har muslimer bodd i om lag 1000 år, i fredelig sameksistens med buddhister og hinduer. Ekstremt hat og vold mot muslimske minoriteter er et relativt nytt fenomen, sier MF-professor Iselin Frydenlund, her avbildet på en studiereise i Myanmar. FOTO: REBEKKA OPSAL

Når alle nyanser forsvinner

Intervju med Iselin Frydenlund

- Dette er banebrytende forskning hvor målet er å trække opp nye stier, sier Iselin Frydenlund om forskningsprosjektet INTERSECT. Gjennom prosjektet ønsker forskerne for det første å forstå hat mot islam og muslimer («islamofobi») utenfor en nasjonal kontekst og utenfor Vesten.
- Det andre er å se islamofobi i et transnasjonalt perspektiv, som et globalt fenomen som flyter og kommuniseres på tvers av nasjonale kontekster. Disse to perspektivene er nybrotsarbeid, fremhever Frydenlund.

TEKST: JULIE HOLDAL HANSEN

Iselin Frydenlund er professor i religionsvitenskap ved MF. Siden 2019 har hun ledet INTERSECT med støtte fra Norges Forskningsråd i samarbeid med Torkel Brekke ved Senter for ekstremismeforskning (C-REX) ved Universitetet i Oslo. Prosjektet drives av en bredt sammensatt gruppe forskere med bakgrunn fra samfunnsvitenskap og kulturstudier, i tillegg til religionsvitenskap.

Frydenlund påpeker tidlig i intervjuet at selve begrepet «islamofobi» har noen problematiske sider. At noen har en fobi, kan tyde på at det er snakk om sterk irrasjonell frykt, som kjennes tydelig på kroppen. Det er det jo ikke snakk om i denne sammenhengen:

– Begrepet islamofobi forstås i prosjektet som anti-muslimske og anti-islamske forestillinger og praksiser, med en generaliserende forståelse av islam som religion. Et eksempel kan være det at noen sier at islam ikke er en religion, men en politisk ideologi. Det vil jeg si er et typisk islamofobisk utsagn. Det reduserer en komplisert og mangslungen religion til én ting. Vi vet rent empirisk at det ikke er sant, forteller Frydenlund.

FORESTILLINGER SOM FLYTER PÅ TVERS AV LANDEGRENSER

I prosjektet undersøker forskningsgruppa særlig hvordan de ulike islamofobe forestillingene sprer seg mellom de ulike landene. De undersøker hvordan islamofobi spres gjennom aktivitet i sosiale medier, gjennom objekter som bøker og t-skjorter, eller ved personlige nettverk. Frydenlund trekker fram at det er interessant å se hvordan nyheter spres og deles på tvers av landegrenser utrolig fort.

– Vi vet at det er veldig mye deling av materiale mellom høyre-radikale grupper i Vest-Europa og USA via sosiale medier. Vi ser også at det er mye deling mellom høyre-radikale i India og England. India har fått en mye tydeligere plass i dette høyre-radikale nettverket.

Medlemmene av disse høyre-radikale nettverkene deler en forestilling om at de selv er de opprinnelige, ekte borgerne av en nasjon, og de definerer ulike utgrupper som de distanserer seg fra.

– Det de har til felles er at de ofte distanserer seg fra muslimer. Hat mot islam er en fellesnevner i høyre-radikal politikk verden over.

Islamofobien gjør muslimer og islam tidløs og kontekstløs, og disse anti-muslimske forestillingene har økt og spredt seg i flere deler av verden. Så langt har islamofobi i en global sammenheng vært lite forsket på. Frydenlund poengterer at det nettopp er viktig å forske på islamofobi av flere grunner:

– For det første for å bidra til religionsfrihet. For det andre for å bidra til forståelse for religiøse minoriteter. For det tredje for å undersøke islamofobi som demokratisk problem. Til slutt kan forskningen bidra til bevisstgjøring om forskjellen mellom islamofobi og legitim religionskritikk, og videre mellom religionskritikk og konspirasjonsteorier.

ISLAMOFOBI SOM TRUSSEL MOT DEMOKRATI OG MENNESKERETTIGHETER

INTERSECT har sett hvordan ulike islamofobiske temaer arter seg, og de har funnet at noen fellesnevner går igjen i flere land. Et av dem er den nevnte forestillingen om islam som en politisk ideologi, ikke en religion.

– En annen er islam som bare vold. Det er også viktig å anerkjenne en økning i vold i islams navn, for eksempel terrorangrepene i USA 11. september. Problemet er generaliseringer som at islam *alltid* er vold eller at *alle* muslimer representerer potensiale for vold. Muslimer blir «sikkerhetsobjekter» av ulike stater, for eksempel ved at alle muslimer ses som potensielle terrorister og utsettes for mistenkeliggjøring.

Som et eksempel fra Norge trekker Frydenlund fram utsagn fra SIAN-lederen i Debatten på NRK september 2020, hvor han tar til orde for at muslimer bør tvangsdeporteres.

– Det viser hvor anti-demokratisk en del av den anti-islamske aktivismen er.

Frydenlund viser til at i Nord-Europa er innvandring fra muslimske land et forholdsvis nytt fenomen, og hun mener vi må finne strategier for å inkludere muslimer i det nasjonale fellesskapet. Et fenomen som går igjen i land hvor muslimer er en forholdsvis ny minoritet, er at der de før ble definert ut fra etnisitet, blir de nå definert ut fra religion. En gruppe er ikke lenger marokkanere eller pakistanere, men først og fremst muslimer.

Islamofobi oppstår i høyst ulike sammenhenger, også i land med lang muslimsk tilstedeværelse. I Sri Lanka og Myanmar, som er to av de mange landene prosjektet omfatter, har muslimer bodd i om lag 1000 år, i fredelig sameksistens med buddhister og hinduer. Ekstremt hat og vold mot muslimske minoriteter er et relativt nytt fenomen.

Hun viser også til en forestilling som er ulik i Nord-Europa og Asia, som gjelder økonomi.

– Særlig for Nord-Europa ser vi at muslimer defineres som en økonomisk byrde for samfunnet. I flere land i Asia oppfattes derimot muslimer som representanter for global kapitalisme, og som en trussel for lokalt næringsliv. Muslimer konstrueres som globale handelsmenn, som har et urettmessig fortrinn.

«LOVE JIHAD»

En annen forestilling som går igjen i flere land er muslimers påståtte demografiske krigføring.

– Islam skal oppnå verdensherredøme gjennom befolkningsøkning. Denne forestillingen ser vi i alle kontekstene vi studerer, forteller Iselin. Slike konspirasjonsforestillinger om at enkeltmuslimer intensjonelt ønsker å islamisere verden gjennom ekteskap og reproduksjon sto sentralt i de høyreekstreme terrorangrepene 22. juli 2011 i Oslo og på Utøya, Christchurch-massakren på New Zealand i 2019, samt angrepet på al-Noor-moskéen i Bærum i 2019.

En beslektet forestilling er såkalt «love jihad», som er svært utbredt i asiatiske land som India og Myanmar, men mindre i Norge. Dette er en forestilling om den muslimske mannen som seksuelt aggressiv, hvor kvinner lokkes til ekteskap og tvangskonverteres, som så får barn og slik bidrar til å spre islam. I India har denne forestillingen fått juridiske konsekvenser. Fra 2020 er forbud mot tvangskonvertering en del av lovverket i flere indiske delstater, noe som i praksis innebærer at flere muslimske menn har blitt rettsforfulgt etter å ha giftet seg med hindu-kvinner.

– Det tok to uker etter at loven var innført, før en muslimsk mann ble fengslet for å ha prøvd å lure en kvinne til ekteskap. Kvinnekroppen blir et bilde på nasjonen og må kontrolleres. Vi ser at islamofobien går inn på det juridiske feltet. Dette er dypt problematisk ut fra et menneskerettighetsperspektiv. Det sender et veldig tydelig signal om at staten ikke ønsker flerreligiøse ekteskap. Det er brudd på retten til privatliv og brudd på kvinners rettigheter. Disse forestillingene kan bidra til at muslimer defineres ut av nasjonale fellesskap.

– Viktig å skille mellom legitim religionskritikk og islamofobi

Iselin Frydenlund oppsummer med at alle de ulike forestillingene om islamofobi utgjør en trussel mot tro- og livssynsfriheten og utgjør et demokratisk problem. INTERSECT er forskning på religiøse minoriteter og virkeligheten de lever i i dag.

Til slutt understreker hun at det er viktig å skille mellom legitim religionskritikk og islamofobi:

– Som et eksempel kan man fint kritisere globale jihadistiske bevegelser, uten å påstå at islam *som helhet* er en politisk, voldelig ideologi.

Vil du lese mer om INTERSECT?
Se deres hjemmeside intersectingflows.com

Hvordan påvirker mytologi politikken?

TEMA

Lokale gutter bærer en statue av demonen Mahishasur i Vest-Bengal, 2018. Moumita Sen undersøker hvordan kasteminoritetsaktivister diskrediterer hinduistiske narrativer gjennom samordnet politisk handling på grasrotnivå. FOTO: MOUMITA SEN

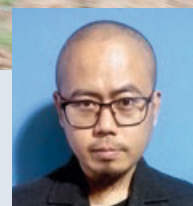
GUROW. SAMUELSEN

MOUMITA SEN

SILJE LYNGAR EINARSEN

THE'ANG TERON

MF-forsker Moumita Sen lette etter et konsept som kunne adressere fenomenene hun la merke til i sitt feltarbeid i India. Slik fungerer «Mythopolitics» som et samlingspunkt for et tverrfaglig forskningsprosjekt.

TEKST: LINDA THERESE UTSTØL NØDLAND

Målet med «Mythopolitics in South Asia: The lifetimes of powerful stories» er å undersøke hvilken rolle hinduistisk mytologi spiller i Indias politikk i dag. Prosjektet ledes av Moumita Sen, førsteamanuensis ved MF, som har jobbet i krysningspunktet mellom kunst, religion og politikk i India i nesten ti år. Med seg har hun religionshistoriker Silje Lyngar Einarsen som jobber med hellige sanskrittekster, The'ang Teron med bakgrunn fra folkloristikk og postdoktor Guro W. Samuelsen.

HELIKOPTERBÅREN AUTORITET

Guro W. Samuelsen har lenge jobbet tverrfaglig, men forteller at hun arbeider nærmest opp mot politisk antropologi. I doktorgraden sin skrev hun om partipolitisk lavkasteaktivisme basert på feltarbeid i forbindelse med valget i India i 2014, med fokus på forholdet mellom makt, innflytelse og performativitet. Et eksempel hun trekker frem er hvor mye bevisst tanke som lå bak *når* ledere valgte å ankomme politiske møter, og *hvordan*. En ankomst i helikopter stadfester lett autoritet, forteller hun. I Mythopolitics har fokuset hennes flyttet seg til det hindunasjonalistiske og statsminister Narendra Modi, men hun ser fortsatt på de spektakulære aspektene ved nåtidig politikk og hvordan politisk lederskap konstitueres ved hjelp av mytologi.

Sen, Einarsen og Teron ser mer på motstemmene. Hvordan lavkaste-aktivister produserer motmyter og bruker ulike teknologier for å yte motstand mot det som av hindunasjonalistene presenteres som sannheten.

Samuelsen forteller at fra frigjøringen og frem til 1980-tallet hadde ikke hindunasjonalisme den politiske oppslutningen den har i dag. Deres innflytelse vokste utover 1990-tallet gjennom massemobilisering rundt et mytologisk narrativ, ikke bare fra et partipolitisk hold, men fra en bred bevegelse. Eposet *Ramayana* og guden Rama spilte en sentral rolle her. Det velkjente eposet hadde fått økende aktualitet og popularitet blant annet på grunn av en tv-serie som gikk på landets eneste tv-kanal. Samuelsen forteller at dette var en nasjonal begivenhet som førte til folketomme gater mens alle klumpet seg rundt de få tv-apparatene som fantes.

SPENNING MELLOM ET SEKULÆRT OG ET HINDUISTISK INDIA

Men den virkelige avgjørende hendelsen var ødeleggelsen av Babri-moskéen.

– Hindunasjonalistene hadde en kjempekampanje som pågikk over flere år hvor de argumenterte for at Babri-moskeen fra 1500-tallet i Nord-India var bygget over ruinene av et hindutempel som også var fødestedet til Rama. De lagde politiske prosesjoner etter modell av religiøse prosesjoner og dro innom ulike sentrale steder i hinduismen og knyttet seg dermed til den hellige geografien i landet. Mobiliseringen kulminerte i 1992 da hundrevis av frivillige hindunasjonalistiske fotsoldater gikk løs på moskeen og rev den ned til grunnen med spett og hammer. Dette utløste en voldsbølge flere steder i India, forteller Samuelsen.

– På samme tid var det et gryende politisk opprør fra lavkastegrupper, stammegrupper og dalitgrupper, som lenge hadde vært marginalisert og utsatt. Man kan se hindunasjonalisme i sammenheng med dette, som en motmobilisering, en måte å bringe hinduene sammen på. Som en måte å unngå splittelse som de mente ville være konsekvensen av fokuset på ulike kasteidentiteter, påpeker hun.

– For dem er det viktig at India skal være en hindustat. Det er en visjon om et forent India, et mye større India enn det som er i dag, fra Afghanistan til Burma og inkluderer Pakistan, Bangladesh, Nepal og Bhutan. Visjonen om hvordan denne idealstaten skal styres refererer man til som «Ramas styre». Rama er en gud, men også en ideell konge. Dette er en modell som ligger der, som ikke regjeringspartiet snakker så mye om, men de andre organisasjonene som støtter oppunder, og som utgjør mye av grasrota, de er helt eksplisitte om det. Samtidig så var det under Modi-regjeringen at de konkluderte saken om rivingen av Babri-moskéen, forteller Samuelsen.

– Alle de politiske lederne som satt på en scene noen hundre meter unna der rivningen fant sted mens angrepet foregikk, ble frikjent. Statsminister Modi var dessuten med på det

religiøse ritualet hvor man la ned den første steinen til det nye hindutempelet som skulle stå der i stedet. Hans deltagelse i ritualet og hvordan han legitimerer angrepet på moskeen kan ses på som et endelikt av ideen om det sekulære India som preget det statlige etoset siden 1950-tallet.

«Statsminister Modis deltagelse i det religiøse ritualet og hvordan han legitimerer angrepet på moskeen kan ses på som et endelikt av ideen om det sekulære India som preget det statlige etoset siden 1950-tallet.»

Guro W. Samuelsen

DEN IDEELLE MANN OG DEN IDEELLE ORDEN

Sammenhengen mellom mytologi og politikk er ekstra tydelig i eksempelet over, men Moumita Sen forteller at *Mythopolitics* gjelder bredere.

– Vi ser på en rekke politiske, sosiale, tradisjonelle og moderne myter, og hvordan disse fortellingene har påvirket politisk adferd. Denne adferden er alt fra hvordan noen velger å stemme, til hvordan man skjeller mellom hva som er rett og galt i hverdagen eller helhetlig for et samfunn. Det politiske er fundert i de historiene vi vokser opp med.

Motiv av hindumyte, sanskritmanuskript fra 1700-tallet. Underprosjektet «The Mythopolitics of ancient and medieval Sanskrit myths» er en studie av gamle sanskritmyter som blir anvendt i samtidens politiske diskurs i India. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

I Norge for eksempel vil noen påstå at historiene om Askeladden fungerer som ankerpunkt for hva som blir ansett som gode verdier.

For hindunasjonalistene er det Rama som representerer hinduistiske verdier, den ideelle mannen og den ideelle orden, forteller Sen.

– Det finnes mange forskjellige versjoner av *Ramayana*, men den mest populære versjonen som vises på TV og i tegneserier viser Rama dypt forankret i verdier som tilhører høykaste-hinduer, og som også har misogyne trekk. Etter krav fra sine undersatter ber han kona Sita om å gjennomgå en ildprøve for å bevise sin uskyld offentlig. Det er dette kongen gjør i denne tankegangen, han er villig til å ta de vanskelige valgene. Dette vitner om verdier som oppstår i en kultur hvor kvinnens smerte ikke vurderes likt som mannens smerte, slik det er i mange kulturer i denne verden.

– Mitt arbeid, fortsetter hun, er å se hvordan mytene snus og vendes på fra et grasrotnivå, for eksempel av aktivister som jobber for likhet mellom kastene.

Silje Lyngar Einarsen utdyper hvordan dette skjer med myten om guden Brahma gjennom sosiale medier.

– Mange av dem som forsøker å jobbe mot hindunasjonalisme hevder Brahma hadde et incestiøst forhold til sin kone Sarasvati. De sprer memer som dukker opp omkring festivaler til disse gudene, hvor de sier at i de gamle

tekstene står det at Brahma voldtok datteren sin Sarasvati. Og de lager bilder som signaliserer at hinduprester er voldtektsmenn og spiller på voldtekter i India som har fått mye internasjonal oppmerksomhet. Hun forteller at dette fører til mye diskusjon på nettet om de opprinnelige sanskritkildene.

– Det er interessant å se de kraftige reaksjonene og kommentarene som benekter det incestiøse forholdet når dette faktisk står i sanskrittekstene. Det kan virke som at de som faktisk går til kildene i størst grad er de mindre gruppene som søker sin egen historie og går til kildene for å lete etter sitt opphav. Det er også veldig interessant å lese kommentarfelt i sosiale medier hvor det står at incestanklagene bare er påfunn for å sverte hinduismen. Da anerkjenner man at det som faktisk står i skriftene er problematisk, uten å være klar over hva det faktisk står. For det er ikke til å komme bort fra at det finnes flere fortellinger om Brahmas incest i sanskritkildene.

ALTERNATIVE FORTELLINGER

Hindunasjonalistene har forsøkt å lage et stort hegemonisk narrativ av India som hindunasjon, forteller Einarsen. Historien om Rama gjøres til en del av nasjonens historie og ikke bare en myte. Aktivister som er imot hindunasjonalister forsøker å omskrive den historien og komme med sine versjoner av Indias historie.

– Noen stammesamfunn identifiserer seg med demonene fra mytologien og påstår at mytene ikke handler om kampen mellom guder og demoner, men om høykaster som dreper urbefolkningen i India. Det går kampanjer og spres memer på internett hvor de viser bilder av hinduguder som dreper demoner og legger til tekst som gjør at budskapet omgjøres til å vise grusomhetene gudene representerer. De forkaster ikke narrativene som prestene har brukt årtusener på å drive frem, men de forteller dem på nye måter. Ved å gjøre mytene tilgjengelig på internett gir de rom til stemmer som tradisjonelt ikke har blitt hørt. Kvinner og lavkaster får spille en ny rolle i mytene. Også de blir med dette med på å fortelle historien om India.

Sen har sett på hvordan aktivister bruker festivaler for å tilbe demonene istedenfor hindugudene. De forsøker å lage nye helter og stille spørsmål ved hvordan de fra de øvre kaster kan ha autoritet til å styre når det de bygger politikken på er så full av urett? De peker på hva som er galt i dette verdisystemet ved å vri på mytologien og poste det på sosiale medier. De gjør de kritiske reaksjonene offentlige med hensikt å stille spørsmål ved politikeres identifisering med Rama. Som igjen stiller spørsmål ved hva som er gode verdier.

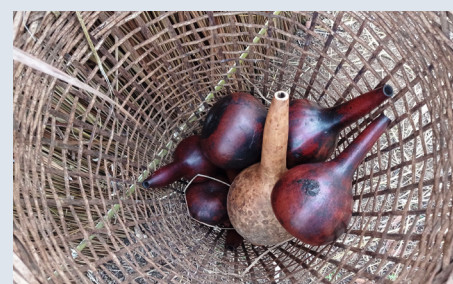
– En ting jeg vil si til statsvitere er å se nærmere på religionens påvirkning på politikk.

Fra Narendra Modis valgkamp i Delhi. Underprosjektet «Modi magic: Myth and myth-making in contemporary populist leadership» er en tverrfaglig studie av den politiske mytologien til Indias statsminister Narendra Modi og den hinduistiske nasjonalistbevegelsen. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS, FRA NARENDRA MODI'S OFFISIELLE FLICKR-KONTO

Statue av demonen Mahishasur, Vest-Bengal, 2017. I underprosjektet «Necessary Demons: Mythopolitics of the Asur Movement» studerer Moumita Sen hvordan kasteminoritetsaktivister dekonstruerer og diskrediterer hinduistiske mytologiske narrativer gjennom samordnet politisk handling på grasrotnivå. FOTO: MOUMITA SEN

Musikkinstrumenter brukt ved et ritual i Assam, 2022. Underprosjektet «The Mythopolitics of New Religious Movement among Karbis» utforsker konstruksjon av nye religiøse identiteter, assimilasjonspolitik og makt-dynamikk påvirket av majoritetspartiets idealer blant Karbi-folket i Assam. FOTO: THEANG TERON

Og til religionsvitere og teologer vil jeg oppfordre til å ikke se på det religiøse som noe som er avskåret fra det politiske.

«En ting jeg vil si til statsvitere er å se nærmere på religionens påvirkning på politikk. Og til religionsvitere og teologer vil jeg oppfordre til å ikke se på det religiøse som noe som er avskåret fra det politiske.»

Moumita Sen

ET POLITISK PROSJEKT

I humaniora og samfunnsvitenskap tenker man ikke at forskning er verken politisk eller verdinøytral. Sen er bevisst hvordan prosjektet posisjonerer seg i den øvrige politiske diskursen og forteller at det har en tydelig forankring *mot* den nasjonalistiske bevegelsen og har sympati *med* gruppene som kjemper for menneskerettigheter og likeverd.

– Jeg sloss sammen med mange andre akademikere, progressive tenkere, kvinner og minoriteter mot transformasjonen av India til en hinduistisk nasjon. India burde være en sekulær nasjon hvor flere religiøse grupperinger kan leve sammen, sier hun.

– I den forstand er prosjektet politisk.

Hun forteller at prosjektet likevel har et utenfraperspektiv som kaster nytt lys over situasjonen ved å faglig undersøke idéstrømningene som vever sammen mytologi og politikk. Hun presiserer at hun ikke er del av gruppen hun studerer, og er uenig med dem på mange punkter. Prosjektet er dessuten relevant i en bredere kontekst fordi det kan ses i sammenheng med politisk utvikling andre steder enn India. Også i Europa og USA også benytter noen majoriteter seg av en offerrolle på lignende måte som hindunasjonalistene, forteller hun.

– De rettferdiggjør handlingene sine ved hjelp av en slags såret stolthet, og legger vekt

på at det er viktig at de blir sterke og militante. De vil ikke bli sett på som fredselskende «Gandhiere» som blir utnyttet lenger. De vil bli «Modiere», sterke hinduer.

– På samme måte som jeg ville sagt at Trump er negativt for minoriteter er hindunasjonalisme det også. Hindunasjonalisme gjør muslimer, daliter og kvinner svært sårbare. Det jeg vil si er, med mindre du er en hinduistisk mann fra en høy kaste, vil du oppleve bevegelsen som undertrykkende.

Når The'ang Teron snakker om prosjektet virker han å dele den politiske brodden. Han tilhører selv urfolkene Karbi og trekker frem at muligheten til å være med i dette forskningsprosjektet i seg selv er en mulighet til å stille spørsmål ved det hindunasjonalistiske narrativet. Det er en mulighet til å representere seg selv etter en lang historie av å ha blitt assimilert av det hinduistiske eller kolonimaktens paradigme. Han er nyansatt ved MF og deler ønsket om å se hvordan nye religiøse og politiske identiteter skapes og hvordan det hindunasjonalistiske påvirker stammesamfunn, spesielt Karbi-folket. Slik vil han undersøke hvordan myter informerer og påvirker politikken og aktivismen med sin kompetanse fra folkloristikk.

– Mythopolitics-prosjektet er et verktøy og en mulighet for meg til å gi stemme til de undertrykte og marginaliserte.

LINA SNOEK HAUAN

I feltarbeidet har stipendiat Lina Snoek Hauan observert at det er lettere for en sekulær elev å komme med sitt synspunkt i religionstimene enn det er for religiøse elever. (Illustrasjonsfotoet er fra en klasse som ikke er med i studien.)

Sekulær dominans preger religionsundervisningen

I en skolehverdag hvor ateisme blir ansett som nøytralt observerer

Lina Snoek Hauan at religiøse elever ikke føler seg tatt på alvor.

TEKST: LINDA THERESE UTSTØL NØDLAND
FOTO: SILJE MÅSEIDE

Stipendiat i religionsdidaktikk Lina Snoek Hauan gjør en case-studie av tre videregående-klasser i religion og etikk. Hun har tidligere selv jobbet som religionslærer i mange år.

– Religionsfaget er i en særstilling fordi det både er et kunnskapsfag og et holdningsdannende fag. Det er et fag med mange spenninger, og informantene mine er uenige i hvordan faget skal være. Skal det være et samfunnsfag eller mer eksistensielt orientert?

– Lærerne er opptatt av religion som demokratifag. Religionsfaget skal forberede elevene på å delta i et multikulturelt samfunn, men de er uenige i hvordan de skal gå frem for å oppnå dette, forteller Hauan.

EPISTEMISK URETT

Hauan tolker sine observasjoner fra klasserommet i lys av begrepet «epistemisk urett» med fokus på klassesamtaler. Med dette sikter hun til hvordan noens kunnskap blir anerkjent, mens andres kunnskap ikke blir det – alt ettersom *hvem* som sier noe, mer enn *hva* som blir sagt.

I feltarbeidet har hun observert at det er lettere for en sekulær elev å komme med sitt synspunkt enn det er for religiøse elever. Spesielt blir ateistiske gutter lyttet til, mer enn en muslimsk jente.

– Det er tankevekkende i et religionsfag som skal favne alle, sier hun.

Hauan forteller spesielt om én klasse hvor et fåtall av elevene er aktive og læreren har et tydelig ateistisk standpunkt. Tidlig ut i skoleåret går han ut med at han er ateist, og det legger noen av premissene for samtalen. De ateistiske elevene oppfatter at dette er slik man skal snakke om religion, og det blir lettere for dem å ta ordet enn det er for religiøse, forteller flere av elevene eksplisitt.

«DET ATEISTISKE ER NØYTRALT»

Det er viktig for Hauan å poengtere at dette er en dyktig lærer som er flink til å få elevene til å engasjere seg.

– Det er på ingen måte noen indoktrinering i ateisme, og elevene lærer masse av ham. Grunnen til at han tidlig sier han er ateist, er

for å være åpen, ærlig og klar på sitt ståsted. En annen lærer jeg har observert, som er kristen, venter med å si noe til elevene spør. Han liker de samtalene man da får på tomannshånd eller i mindre grupper. Begge lærerne er opptatte av å fortelle om seg selv på en måte som skaper tillit og relasjon, forteller Hauan.

Allikevel blikker det over til den ateistiske siden, spesielt i det ene klasserommet, også mye på grunn av en forestilling om det sekulære eller ateistiske som nøytralt.

– Den ateistiske læreren mener at siden han har sagt det til elevene, er han friere til å kritisere det han synes er dårlig ved en religion, for eksempel islam, enn hvis han hadde vært kristen. Fordi han peker på ting han synes er problematisk ved religion som *fenomen*. Men hadde han vært kristen, ville kanskje muslimske elever oppfatte det som en måte å si at kristendommen var bedre enn islam, sier Hauan.

TRANGT ROM FOR DE RELIGIØSES MENINGER

Hauan forteller at mye forskning peker i retning av at religionsundervisningen foregår i en sekularistisk diskurs, hvor måten man snakker om religion på er veldig kritisk; religion forstås ut fra et sekulært ståsted. I klassene hun selv har observert har dette ført til at det er vanskeligere for de religiøse å komme med sine meninger og bli lyttet til.

– Det handler mye om majoritetsposisjon versus minoritetsposisjon. Når de religiøse kommer med innspill som utfordrer, blir de bare avfeid av medelevene sine, forteller elevene. Og utsagn som: «Hvis det var en sekt i Nord-Norge som ville at jeg ikke skulle tegne solen så bryr jeg meg ikke om det. Da må det være det samme med islam» gjør at andre elever kobler seg av samtalen. De oppfatter at det ikke nytter å si noe, for de kommer ikke til å bli lyttet til.

– Elevene oppgir at de har blitt flinkere til å nyansere og se andres perspektiver, men samtidig blir de kanskje mer styrket i sitt eget syn. I materialet mitt snakker de mye om å forstå andre, men samtidig karakteriserer flere av de ateistiske elevene religiøse som

fordomsfulle, noe som også kan oppfattes som en fordom. Så det er noen paradokser der, absolutt. Det er heller ikke unikt for mitt materiale, det er masse forskning som sier det samme. Folk kan for eksempel hevde de er antirasister, samtidig handler de på en måte som forsterker strukturer heller enn å endre dem. Uten at det er noe bevisst.

Den sekulære diskursen i klasserommet handler gjerne ikke om at elever ikke vil anerkjenne medelevene sine, sier Hauan. Det er bare en enighet om at «det er sånn vi snakker». Det blir tatt som en selvfølge at man snakker om religion innenfor dette paradigmat.

ALLE SKAL FØLE SEG HØRT

– Hvem som blir lyttet til er så subtilt. Det er ikke alle som skjønner at deres måte å oppføre seg på gjør at andre trekker seg tilbake.

Hauan mener det burde være et ideal i undervisningen at alle skal føle seg hørt.

– Noen ting som kan hjelpe er å ikke bare ha klassesamtaler, men gi elevene skriftlige oppgaver, som refleksjonsnotat for eksempel. Å snakke i par eller mindre grupper istedenfor, eller før man har felles diskusjon, kan gi flere en opplevelse av å bidra. Dessuten kan det skape mer forståelse.

Hun trekker frem et eksempel fra forskningslitteraturen hvor noen få hvite gutter dominerte samtalen i en klasse. Mange elever med minoritetsbakgrunn ble sittende uten å bidra. Elevene ble satt til å skrive et refleksjonsnotat som skulle handle om klassedynamikken. Det kom frem at spesielt minoritetsjentene var frustrert, mens de som pratet mye mente at i denne klassen var det åpent for alle. «De som var uenige måtte jo bare si det.»

– Det var veldig tydelig at de ikke så sin egen rolle. Men det som var så fint der, var at når de fikk snakket sammen begynte alle å reflektere rundt hvordan de skulle endre praksis. De som hadde vært stille begynte å tørre mer, mens de som hadde snakket mye begynte å ta mer hensyn. Så det går absolutt an å endre en slik dynamikk, sier Lina Snoek Hauan.

Når meningen med livet er en del av jobben din

En prest er nødt til å forholde seg til spørsmål om mening, død og lidelse på tilnærmet daglig basis. Derfor har MF utviklet det nye, tverrfaglige emnet «På død og liv – i Filipperbrevet og i dag». Her kombineres eksistensiell psykologi og det nye testamentet med studentenes egen livs- og troshistorie.

TEKST: RAGNHILD H. AADLAND HØEN

TATJANA SCHNELL

ELISA STOKKA

OLE JAKOB FILTVEDT

Hvordan skaper vi mening i livene våre? Hvordan kan vi komme til rette med vår fortid, det vi strever med og forvirrede følelser? Og: Hvordan påvirkes vi av vissheten om at vi er dødelige? Alt dette er spørsmål som dukker opp i jobbhverdagen for en prest.

– For at prester skal kunne yte omsorg og vise forståelse for mennesker i krise, må de selv ha reflektert over hvordan slike spørsmål preger dem selv og deres eget liv, sier Elisa Stokka, universitetslektor i sjelesorg.

– Gjennom en slik refleksjonsprosess – samt ved å fordype seg i relevante bibeltekster – kan studentene utvikle både eierskap til sin egen historie og et språk for eksistensielle spørsmål. *Det* er hensikten med dette tverrfaglige emnet. Her kombinerer vi eksistensiell psykologi og det nye testamentet med studentenes egen erfaring, forteller Stokka.

Emnet inngår i det tiende semesteret av profesjonsstudiet i teologi.

TVERRFAGLIG TILNÆRMING TIL MENING, DØD OG LIDELSE

I «På død og liv»-faget utforskes de eksistensielle spørsmålene fra tre synsvinkler: Eksistensiell psykologi, sjelesorg og Filipperbrevet.

Psykologiundervisningen har studentene fått av Tatjana Schnell, professor i eksistensiell psykologi.

– Gjennom å dra veksler på både filosofiske og teologiske kilder, blir vi kjent med ulike perspektiver på meningsdannelse. Vi snakker om både mening, meningsløshet og hva *deres* kilder til mening er. Vi utforsker hvilken rolle smerte og lidelse spiller i våre egne liv, i rammen av fødsel og død. Disse perspektivene bringer vi så i dialog med empirisk eksistensiell psykologi. Målet er å sette studentene bedre i stand til å møte andre som er i krise, forteller Tatjana Schnell.

Ole Jakob Filtvedt er professor i NT og programleder for cand. theol.-programmet. Han har hjulpet studentene med å utforske eksistensielle spørsmål via *nytestamentlig teologi*, tolket i lys av datidens hellenistiske filosofi.

– Med utgangspunkt i Filipperbrevet og troen på Kristus har vi drøftet hva slags rammeverk for å skape mening som Paulus utviklet – i møte med lidelse og død, knyttet til egen identitet, underveis mot det store målet som ligger foran. Deretter har vi sammenlignet og lest Paulustekstene sammen med utdrag fra antikk, stoisk filosofi, forteller NT-professoren.

SAMTALEGRUPPER OM LIVS- OG TROSHISTORIE

Den tredje og siste synsvinkelen er *livs- og troshistorie* som hører inn under faget sjelesorg. Her har studentene blitt delt i samtalegrupper som har vært ledet av sjelesorglærerne Elisa Stokka og Einar Edland samt studentprest

På slutten av semesteret fikk alle «På død og liv»-studentene i oppgave å bruke et objekt og fortelle i fire minutter om hva som hadde vært viktig for dem med kurset. Dette er objektene de tok med seg. – Alle gav uttrykk for at emnet hadde vært meningsfullt og relevant for dem både på det personlige og det profesjonelle plan, sier NT-professor Ole Jakob Filtvedt.

FOTO: TATJANA SCHNELL

«Alle har måttet dele av sitt eget. Slik har studentene fått anledning til å gå dypere inn i sitt eget liv og i sin egen trosfortelling. Dette er noe de ikke kan lese seg til i en bok.»

Elisa Stokka

Bjørn Eirik Bjerkreim-Bentzen. Et sentralt mål med disse gruppene er at studentene skal få hjelp til å reflektere over hvordan det de lærer i «På død og liv»-emnet er relevant for eget liv og egen tro.

– Deltakelsen i disse livs- og trosfortellingsgruppene har vært obligatorisk. Alle har måttet dele av sitt eget. Slik har studentene fått anledning til å gå dypere inn i sitt eget liv og i sin egen trosfortelling. Det gir dem økt innsikt i hvordan deres egen person og historie vil kunne påvirke tjenesten og selvforståelsen deres som prest. En slik type innsikt vinner de både ved å dele egen historie og ved å lytte til andres. Studentene gir uttrykk for at de setter stor pris på dialogen og prosessen. De blir satt i stand til å sette egne ord på ting. Dette er noe de ikke kan lese seg til i en bok, sier Stokka.

UVANLIG EKSAMEN

Emnet «På død og liv – i Filipperbrevet og i dag» har en muntlig eksamen, der NT-professor Ole Jakob Filtvedt opplevde en annerledes eksaminering.

– Vi begynte jo i den greske teksten, slik vi pleier, og drøftet denne på faglige premisser. Men det stoppet ikke der. Studentene var også personlige og engasjerte, de gikk i nærkamp med tekstene foran sensor – noe som førte til eksistensielle øyeblikk, midt i eksamenssituasjonen. Kanskje de husker mer av Paulus, fordi de involverte seg selv i prosessen? Det gikk veldig bra. En student som ikke likte Paulus før kurset, fikk et nytt syn på Paulus ved å bli kjent med andre sider ved hans brev, sier Filtvedt.

MENINGSFULLT OG RELEVANT STUDIUM

På slutten av semesteret fikk alle studentene i oppgave å bruke et objekt til å fortelle i fire minutter om hva som hadde vært viktig for dem med kurset. Objektene som de tok med, kan du se på bildet.

– Studentene var dedikerte og engasjerte. Det var fascinerende hvor forskjellig de hadde opplevd emnet, og hvor ulike deler av kurset som hadde vært viktig for dem. Alle gav uttrykk for at emnet hadde vært meningsfullt og relevant for dem både på det personlige og det profesjonelle plan, sier Ole Jakob Filtvedt.

– Det var veldig rørende og vakkert, føyer Tatjana Shnell til.

– Noen delte inntrykk og det de hadde lært. Andre delte spørsmål som hadde dukket opp underveis. Det er ikke mulig å bli ferdig med disse temaene på et semester, konkluderer Elisa Stokka.

Personalnytt

FAST ANSATTE

Agnes Ellinor Skagemo, direktør for organisasjon og virksomhetsstyring fra 15.08.22

Kristin Skarning Eriksson, sjefsekretær/seniorrådgiver lederstøtte fra 01.01.22

Dorte Kappelgaard, Førsteamanuensis og faglig leder MF KOM fra 01.01.22

Anne Marienborg, arkivleder fra 10.01.22

Elray Henriksen, seniorrådgiver internasjonalisering fra 01.02.22

ENGASJEMENT

Ingunn Aadland, førsteamanuensis bibel og hermeneutikk fra 01.03.22

Silje Kivle Andreassen, universitetslektor fra 01.01.22

Bradley Long, studentprest i 50 % fra 01.08.22

Rebekka Opsahl, rådgiver opptak i 50 %, til 31.12.22

Anni Rambek, førstekonsulent fra 14.06.22

Malin Andrea Eide, førstekonsulent fra 15.05.22

NYE STIPENDIATER

Sebastian Tjelle Jarmer, stipendiat i religionspedagogikk fra 01.09.21

Carina Lasch Lind, stipendiat i kirkehistorie fra 01.09.21

MF-professor med "teori om alt"

Atle O. Søvik vant en internasjonal manuskonkurranse med boka *A Basic Theory of Everything*, hvor han presenterer en teori om hva som er virkelighetens grunnleggende byggesteiner. - Boka kommer med forslag til svar på alle de store filosofiske spørsmålene – inkludert nye svar på spørsmål som hvordan verden er bygd opp, hva bevissthet er og hvordan bevisstheten henger sammen med det fysiske, hvordan fri vilje kunne oppstå, hva tid er, hvorfor vi har de naturlovene vi har, hva som gjør matematiske påstander og etiske normer sanne, hva meningen med livet er, eller hvorfor det finnes noe i det hele tatt, forteller Søvik. Boka er publisert som open access og kan leses gratis digitalt. **Les mer på mf.no.**

Ny faglig leder av MF KOM

Dorte Kappelgaard har overtatt som faglig leder av MFs kompetansesenter for forskning, utvikling og formidling i kirke og menighet, MF KOM. Hun har en doktorgrad fra Teologisk Fakultet i København fra 2021. I avhandlingen har hun forsket på lokal utvikling av kirkelige praksiser. Kappelgaard har overtatt som faglig leder etter Erling Birkedal som gikk av med pensjon ved årsslutt i 2021.

Studenter i storpolitisk dilemma

Den 26. april ble det årlige sikkerhetspolitiske spillet med studentene på innføringsemnet Internasjonal politikk (SAM1050) gjennomført på MF. Det er tredje gang spillet avholdes. Det endrer seg litt fra år til år, og i år var scenariet mer spennende enn noensinne:

Året er 2024. Russland har trukket seg ut av Ukraina og Putin er ikke lenger ved makten, men de vestlige landene er usikre på om de kan stole på det nye russiske regimet. Sanksjonene er derfor fortsatt på plass. I denne usikre situasjonen annonserer Russland og Kina en felles militærøvelse på Svalbard, noe Norge oppfatter som en direkte trussel mot norsk suverenitet. Siden Norge anser Svalbard som norsk territorium kan en slik øvelse potensielt utløse artikkel 5 i Nato-traktaten om kollektivt selvforsvar. Vil en stormaktskrig starte i nord? Det er opp til studentene å løse floken.

Det endte med en fremforhandlet løsning hvor Russland og Kina avblåste militærøvelsen i bytte mot at sanksjonene mot Russland oppheves, en fremtidig reforhandling av Svalbardtraktaten og en handelsavtale som knytter Norge og Storbritannia tettere til Kinas «polare silkevei». Alt i alt fikk Russland og Kina mye igjen for sitt fremstøt, men resultatet endte iallfall ikke med verdenskrig, slik det gjorde i 2020. Formålet med spillet er å gi studentene en praktisk innføring i sikkerhetspolitiske dilemmaer som preger internasjonal politikk og i kompleksiteten knyttet til internasjonale forhandlinger. Dette var ikke en enkel oppgave og studentrepresentantene gjorde en meget god jobb, forteller emneansvarlig Andreas Holmedahl Hvidsten.

Disputaser ved MF

Line M. Bonde

18. mars forsvarte Line M. Bonde sin doktoravhandling *Challenging the Romanesque: Reconsidering Approaches to the Rural Parish Church of Twelfth-Century Denmark*.

Michael A. Mørch

12. mai forsvarte Michael A. Mørch sin doktoravhandling *Systematic Theology as a Rationally Justified Public Discourse about God*.

Jesse Ophoff

15. juni forsvarte Jesse Ophoff sin doktoravhandling *Navigating the Gospel in Latin Late Antiquity: "Evangelium" through Three Centuries of Critical Development*.

Kompani Haanes med direktøren i spissen. FOTO: MARTINE ILDRUBEN BIRKELAND

Revy

Årets MF-revy, «Kompani Haanes», fant sted 5. mars i år. Revydeltakerne var i toppform etter ett års pandemi-pause.

- Vi er stolte av MF-revyen, sier rektor og kompanisjef Vidar Haanes.

- Den holder høyt nivå, da vi har svært mange studenter med musikalske og kunstneriske talenter!

Haanes bemerker at revyen kanskje kunne vært enda litt frekkere og mer kritisk!

Studentaktiviteter

Det har vært hyppige sosiale aktiviteter blant studentene i hele år, både i regi av MFs mange studentforeninger og aktiviteter av mer uformell art, fra brettspillkvelder og kor til turer til fjord og skau. MF har pr. i dag 11 studentforeninger. Du finner oversikten på mf.no. Studentforeningen "MF Brennende busk" er for eksempel "MF sin forening for turglade bålentusiaster og for alle som har lyst til å bli det!"

Har du lyst til å starte din egen forening? Det er enklere enn du tror! All informasjon om dette finner du i Studentrådets rom på Canvas.

FOTO: SABINA DAHLE JOHNSEN

Rektor Vidar Haanes er strålende fornøyd med at rekordmange har søkt seg til en ny presteutdanning ved MF. FOTO: RAGNHILD H. AADLAND HØEN

Rekordstor søkning til nytt pretestudium ved MF

Det nye studieprogrammet Erfaringsbasert master: Prest har dobbelt så mange søkere som det er studieplasser. – Svært gledelig, sier rektor Vidar Haanes.

TEKST: RAGNHILD H. AADLAND HØEN

– Det er ikke dagligdags, for å si det mildt, at teologiske studieprogram har flere søkere enn plasser. Det har faktisk aldri skjedd før ved MF. Vi hadde *ikke* sett for oss dette, forteller rektor Vidar Haanes.

FOR DE OVER 35 ÅR

Hele 69 personer har søkt på de 35 nyopprettede studieplassene ved MFs nye presteutdanning *Erfaringsbasert master: Prest*. Studieprogrammet er en ny vei til prestetjeneste, som kun er åpen for personer som har fylt 35 år.

– Vi har forsøkt å lage et studietilbud som bygger på tre forutsetninger: MFs tunge faglige kompetanse og lange tradisjon som presteutdanner, Den norske kirkes store behov for flere prester og den nye utdannings-situasjonen med livslang læring. Stadig flere ønsker å begynne med noe nytt senere i livsløpet. Det kan virke som at mange blir mer klar for å gå inn i prestetjenesten når de har levd litt, sier Vidar Haanes.

ET YRKE SOM VOKSER PÅ FOLK

Praktikumsleder Knut Tveitereid har lagt merke til den samme tendensen.

– Det kan virke som om det er noe med presteyrket som kan vokse på folk over tid. Det kan handle om at folk trenger å bygge selvtillit for å bli klar for en jobb med relativt mye press. For noen handler det om at de har møtt Gud; de har hatt åndelige erfaringer som har ført dem i denne retningen. Andre finner veien til presteyrket fordi de i krise har møtt en god prest som får dem til å tenke at «dette vil jeg bruke resten av livet mitt på». En del av søkerne har hatt en drøm om å bli prest lenge, men har ikke våget å gå for det før nå, forteller Tveitereid.

Flertallet av de 69 søkerne har allerede lang utdanning før de starter på masteren som vil gjøre dem kvalifisert til å bli prester i Den norske kirke.

«Det kan virke som om det er noe med presteyrket som kan vokse på folk over tid.»

Praktikumsleder Knut Tveitereid

– En del av søkerne til den erfaringsbaserte masteren har hatt en drøm om å bli prest lenge, men har ikke våget å gå for det før nå, forteller praktikumsleder Knut Tveitereid. FOTO: GUNNAR BÆKKEVOLD

– Mye former seg over tid og livserfaringen til disse voksne søkerne er verdifull. Det er flotte folk som har søkt. Jeg beundrer dem på så mange vis, sier studierådgiver Gulbrandsen Bø. FOTO: MF

«Mange forteller sterke historier der tanken om å bli prest har modnet frem over tid. De har lurt lenge på hva de skal gjøre med prestekallet sitt.»

Studierådgiver Mona Gulbrandsen Bø

– Søkerne våre er ofte kompetente folk med andre utdannelser og imponerende yrkeskarrierer, men som nå ønsker seg et skifte og vil bli prest, sier Tveitereid.

– *Kan denne nye veien til prestetjenesten føre til at færre søker seg til det vanlige, seksårige løpet, tror du?*

– Jeg håper på det motsatte; at det vil skape blest og medvind for presteyrket generelt. For alle under 35 år er cand.theol. fortsatt den *eneste* veien til prestejobb, påpeker Tveitereid.

EN ANDRE YRKESVEI

Studierådgiver Mona Gulbrandsen Bø har tatt imot mange telefoner og besøk på kontoret fra de voksne søkerne som lurte på om de skal velge en yrkesvei nummer to.

– Mange forteller sterke historier der tanken om å bli prest har modnet frem over tid. De har lurt lenge på hva de skal gjøre med dette prestekallet sitt. Flere er allerede engasjert i kirkelig tjeneste, mens andre har sin arbeidshverdag langt unna alter og menighet.

– De sier ting som: «Dette har jeg ventet lenge på.» «Jeg kan ikke tro det er sant at min bakgrunn og kompetanse kan være relevant inn mot arbeid i kirken.» «Jeg opplever yrket mitt som meningsfullt, men jeg er klar for å gå videre med det jeg tenkte jeg skulle utdanne meg til da jeg var ung», forteller studierådgiveren.

– Mye former seg over tid og livserfaringen deres er verdifull. Det er flotte folk som har søkt. Jeg beundrer dem på så mange vis, sier Gulbrandsen Bø.

Hun forteller at enkelte av innringerne har liten tro på at deres livs- og arbeidserfaringer kan bety noe for opptakskravet.

– Men etter hvert som de snakker med oss innser de at de innehar kompetanse innen for eksempel formidling, fortolkning og relasjoner. Vi som jobber med programmet på MF er spente og forventningsfulle til alt dette som venter oss i møte med programmet og de nye studentene. Vi ser stort på det å være med på kirkens rekrutteringsoppdrag, sier Mona Gulbrandsen Bø.

I løpet av studieåret får studentene på årstudiet i religion delta på flere ekskursjoner til synagogen, kirker, moskeer og hindu- og buddhisttempler. Her: Løvenstad buddhisttempel. Foto: Wikimedia Commons

Ann Midttun

Marielle S. Gleiss

Silje Lyngar Einarsen

Nytt årsstudium i religion

MF har i flere år hatt en bachelor i religionsvitenskap. Fra høsten 2021 ble det også mulig å ta faget som årsstudium. Nesten alle studieprogram på MF er inntatt av emnene på religionsvitenskap i løpet av det første året.

– Religionsvitenskap er viktigere enn noensinne for å forstå dagens samfunn, sier avdelingsleder Marielle Stigum Gleiss.

TEKST: JULIE HOLDAL HANSEN

Religionens mangfoldige betydning for mennesker, kultur og samfunn er en fellesnevner ved flere av fagene ved MF.

– MF er et tradisjonsrikt sted for å studere religion. Årstudiet i religion gir en oversikt over fagfeltet, gjennom historiske og aktuelle perspektiv på ulike religioner, forteller Ann Midttun, førstelektor i KRLE/religionsvitenskap.

På det nye årsstudiet utforsker studentene hvilken rolle religion spiller i vår samtid, i Norge og globalt. De får kunnskap om verdensreligionene, hellige skrifter og livssyn, i tillegg til den teoretiske kunnskapen de trenger for å forstå religion som fenomen.

– Religionsvitenskap er et allmenndannende fag som er viktig for alle borgere i et samfunn, sier førsteamanuensis Marielle Stigum Gleiss, avdelingsleder for religion, skole og samfunn.

– Det er viktigere enn noensinne for å forstå dagens samfunn, understreker hun.

ET MANGFOLDIG STUDIEMILJØ

Studentgruppa ved religionsvitenskap er mangfoldig når det gjelder tilhørighet til ulike religioner og livssyn.

– Mange kan føle seg utfordret når en har et personlig forhold til religionene som det blir undervist i. Faget åpner opp for perspektiver fra religioner og livssyn som skiller seg fra det en tilhører selv, forteller postdoktor i religionsvitenskap Silje Lyngar Einarsen.

Hun understreker at religionsvitenskap er et akademisk studium som gir et utenfraperspektiv på religion, og som slik står i motsetning til å studere religion på en bibelskole eller en moské.

Studentgruppa er mangfoldig også når det kommer til studentenes alder og livsfase:

– Også dette er berikende for studiemiljøet. Noen kommer rett fra videregående, andre har både studert og jobbet noen år, sier Ann Midttun.

I løpet av studieåret får studentene på årstudiet i religion delta på flere ekskursjoner til ulike religiøse rom i Oslo. De besøker synagogen, kirker, moskeer og hindu- og buddhisttempler.

– Disse besøkene får alltid høye score av studentene. Jeg ser på disse ekskursjonene som en unik mulighet til å møte hverandre på tvers av tro- og livssynsgrenser, forteller Ann Midttun.

FAGMILJØET FOR RELIGIONSVITENSKAP PÅ MF

Ved MF møter studentene et tverrfaglig og sterkt fagmiljø. Fagmiljøet for religionsvitenskap er et av de største i Norge.

– Dette er fagområder som snarere har krympet ved mange andre universitet og høyskoler, både i Norge og resten av verden, sier Silje Lyngar Einarsen.

Studenter som ønsker å gå videre på bachelor- og masterstudier har mulighet til å fordype seg innen mange ulike retninger og innfallsvinkler, blant annet historiske perspektiv eller religion i dagens samfunn.

– Ved MF har du mulighet til å kombinere studier i religionsvitenskap med språk, og slik få mulighet til å lese de hellige skriftene på originalspråket, forteller Einarsen.

Dette er en mulighet som ikke mange utdanningsinstitusjoner kan tilby. I tillegg huser MF mange store forskningsprosjekter innen religionsvitenskap, hvor flere av dem tar for seg forholdet mellom religion og politikk i et globalt perspektiv. (Les om INTERSECT og Mythopolitics på side 4–8).

– MF har et samfunnsvitenskapelig miljø som er opptatt av religion, legger Marielle Stigum Gleiss til.

RELIGIONSVITENSKAP – FOR HVEM?

I arbeidslivet er årstudiet i religion relevant innenfor mange ulike bransjer og sektorer, for eksempel utdanning og skole, forlag og medier, bibliotek, offentlig forvaltning og organisasjonsliv. Man kan også ta en bachelor i religionsvitenskap, og etter det ta en av MFs mastergrader.

– Religionsvitenskap er i likhet med flere humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag, et verktøyfag. Som student utvikler man evne til å tenke analytisk. Det er en ferdighet som kan overføres til flere ulike felt, sier Marielle Stigum Gleiss.

Faget gir nyttig kompetanse i jobber hvor du møter mennesker med ulike kulturelle og religiøse bakgrunner, og jobber hvor du tar imot flyktninger eller arbeider med integrering. I tillegg til at religionsvitenskap gir nyttig kompetanse for mange roller og jobber i samfunnet, er en vel så god grunn til å studere religionsvitenskap en interesse og nysgjerrighet for faget.

– Følg det som interesserer deg, lyder oppfordringen til studenter fra Gleiss, man trenger ikke vite hva man skal bruke det til med en gang.

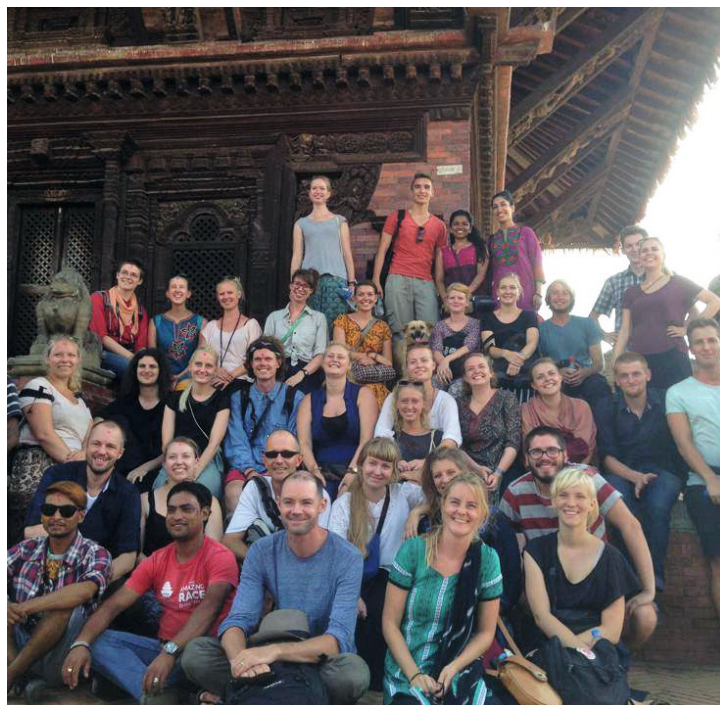

FOTO: SILJE LYNGAR EINARSEN

En ny, unik utvekslingsmulighet

Fra og med høsten 2022 kan MF-studenter reise til Katmandu og Oxford for å lære mer om hinduisme.

Studiet er først og fremst for studenter som allerede har noen forkunnskaper i østlig religiøsitet. Studentene vil få et dypdykk i hinduisme på et to ukers sommerkurs i Katmandu fra 1. til 14. august (10 studiepoeng). Så bærer turen til Oxford for resten av høstsemesteret for å studere ved det kjente Oxford Centre for Hindu Studies (OCHS).

MØTE MED LEVENDE RELIGIØSE TRADISJONER

Silje Lyngar Einarsen underviser også på sommerkurset i Katmandu, og bistår OCHS med å godkjenne søknader fra studenter til disse emnene.

– Sommerkurset i Katmandu tar utgangspunkt i Nepals levende religiøse tradisjoner. Det som er flott med utvekslings-tilbudet er at studentene virkelig får mulighet til å fordype seg i hinduisme og samtidig oppleve andre sider ved religionen enn det de møter i lærebøker og på forelesninger, forteller Einarsen.

Elray Henriksen, den nye seniorrådgiveren i internasjonalisering ved MF, er svært fornøyd med samarbeidet med Oxford Centre for Hindu Studies:

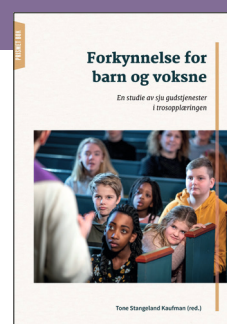
– Dette er en unik utvekslingsmulighet for våre studenter. Her kan de få flotte erfaringer og oppleve noe helt spesielt og annerledes.

Bidragstyttere: F.v. Hallvard Olavson Mosdøl, Linn Sæbø Rystad og Tone Stangeland Kaufman holdt alle innlegg under lanseringen av boka *Forkynnelse for barn og voksne*. En studie av sju gudstjenester i trosopplæringen. Innleggene ligger i opptak og kan ses i sin helhet på mf.no/arrangementer.

Forkynnelse for barn og voksne

Forfatterne i *Forkynnelse for barn og voksne* utforsker hvordan forkynnelse som praksis skjer og erfares i gudstjenester der det inngår trosopplæringstiltak. Boken er basert på observasjoner av sju slike gudstjenester i Den norske kirke, samt intervjuer med både predikanter og gudstjenestedeltakere. I analysene benyttes det både teologiske, retoriske, homiletiske og sosio-kulturelle og teatervitenskapelige teorier.

Hvordan forkynne for barn og voksne samtidig?

Flere studenter på profesjonsstudiet i teologi fortalte at «å forkynne til barn og voksne samtidig – det er krevende». MF-professor Tone Stangeland Kaufman begynte å lete etter litteratur på feltet, men det var lite å finne. Hva gjør man da? Man kaller sammen noen forskere og lager boka selv.

TEKST OG FOTO: JULIE HOLDAL HANSEN

Professor i systematisk teologi ved MF, Tone Stangeland Kaufman, er redaktør for boka *Forkynnelse for barn og voksne*. En studie av sju gudstjenester i trosopplæringen.

– Vi laget en forskningsgruppe på MF: «Forkynnelse for barn og voksne». Det har vært en lærerik prosess. Jeg har fått mer forståelse for å forkynne for barn og voksne samtidig, men det er fremdeles mye å utforske, forteller Stangeland Kaufman.

MÅ PREKENER TIL BARN VÆRE SÅ ANNERLEDES?

Som boktittelen antyder har deltagerne i prosjektet observert sju gudstjenester i sju ulike kirker. De har filmet fra ulike steder i kirka, og sett på manus fra prekenen.

Linn S. Rystad er førsteamanuensis og programleder for bachelorstudiet Ungdom, kultur og trosopplæring ved MF. Som tidligere pastor har hun selv erfart at det å forkynne

på familiegudstjenester kunne være vanskelig.

– Jeg tok utgangspunkt i både egen praksis og et teoretisk felt jeg synes var spennende da jeg gikk inn i prosjektet, forteller Rystad, som er en av bidragstytterne i prosjektet.

I gudstjenestene hun observerte så hun tidlig at forkynnelse i gudstjenester der barn er målgruppen er oftest annerledes enn forkynnelse i en vanlig gudstjeneste. For barn brukes mye artefakter og fortellende tekster og språkets tilpasses. Et av spørsmålene hun stilte seg var: *Hvorfor tror vi at vi «må» gjøre noe annerledes når vi forkynner for barn eller i gudstjenester for barn og voksne?*

– Det har blitt en tradisjon. Men man må ikke gjøre så mye annerledes, det er ingen automatikk i at det blir bedre forkynnelse. Kanskje vi skal slutte å tenke så mye målgruppe og heller forkynne til den enkelte som den enkelte, foreslår Rystad.

ROM FOR SPONTANITET OG IMPROVISASJON

Under boklanseringen på MF presenterte også Hallvard Olavson Mosdøl, førstelektor i praktisk teologi og sokneprest i Lillestrøm menighet, sine funn. Han hadde studert manusbruken i forkynnelse som inngår i trosopplæringen. Mosdøl understreker at manuset inngår i en større kontekst og må tilpasses deretter.

– Som prest skal du sjonglere mange flere ting enn å skrive en preken. Kanskje er det 30 mennesker involvert, sier han.

Han har stilt seg spørsmålet om hvilken status manuset har i forkynnelse som har trosopplæring som mål.

– Større rom for spontanitet og improvisasjon kan være nyttig i sammenhenger hvor både barn og voksne er med, trekker Mosdøl fram som en av erfaringene fra studiet.

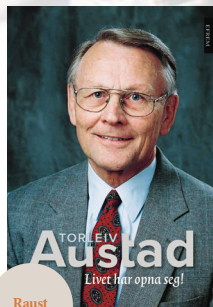

sommerlesning

– som gir farge hele året

MF-relaterte
utgivelser

NYHET

TORLEIV AUSTAD

Livet har opna seg!

«Ein raus teolog med hjartevarme ... [som] på meisterleg vis greier å gjere dette minst like mykje til ei forteljing om andre ...» Sigurd Hausgjerd, Setesdølen
«Boka utfyller og fargelegger bildet av vår nære teologi- og kirkehistorie, i dette samtidige møtet med mennesket og teologen Torleiv Austad.»
Per Kristian Aschim, Luthersk Kirketidende

BENT-INGE MISJE

Hvor ble du av mitt barn?

Om samfunnets behandling av dødfødte

«Misje mener kirken fremdeles har for liten oppmerksomhet knyttet til dødfødte barn. Ikke minst derfor er dette en viktig bok for sjelesørgere og for kirken.»
Berit Okkenhaug, Tidsskrift for sjelesorg

Rystende

BERNT T. OFTESTAD

Veien og målet

– En konversjonshistorie

Personlig

En kirkehistorisk og åndshistorisk beretning.

Vakkert om veien til «det katolske hjertet», fra barndom i bedehus og kirke, i arbeiderklassestrøk som predikantsønn og ei mor som hegnet om pietismens katolske(!) tradisjoner – og om MF, biskoper og kirkeledelse, melankoliens frukter, nytt sakramentalt felleskap og avsløringene som rammet Kirken.

«Lærerikt om katolsk konvertering.»
Johannes Kleppa, Dagen

KARL OLAV SANDNES

Var Paulus kristen?

Har kirken forstått hans teologi og tro?

«... givende for alle som vil tenke om kristen tro.» Erling Rimehaug, Vårt Land

Ikke minst en bok om å finne tilbake til Paulus' forståelse av nåden.

Brannfakkel

Nytenkende

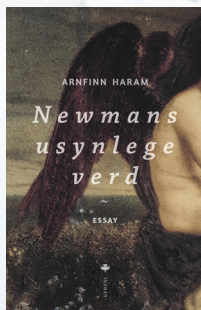
LARS J. DANBOLT | ØYSTEIN WANG

Begynnelser · Johannesevangeliet som fortelling, dialog og drama

«Hvor skal man begynne? ... et overflødigshorn som øser av mange ulike kilder [...] på søken etter en Gud som ikke befinner seg trygt plassert i himmelen, men midt i det hverdagslige menneskelivet.» Astrid Sætrang Morvik, prest.no

ARNFINN HARAM

Newmans usynlege verd | essay

Kva er det vesentlege når vi snakkar om «den usynlege verda»? Er uttrykket meint å skildre noko som (berre) kjem i tillegg til den synlege røyndomen? Eller blandar «den usynlege verda» seg med eller inn i den synlege?

Er den usynlege berre usynleg? Er den synlege berre synleg?

Innledning av Paul Otto Brunstad og Ståle Johannes Kristiansen.

INGER-LISE FINSTAD

Gi meg de brennende hjerter

– Jesusbevegelsen og andre radikale på 70-tallet

HØST

TORBORG AALEN LEENDERTS

Når hjertet søker Gud

– En personlig fortelling

Vårt behov for røtter

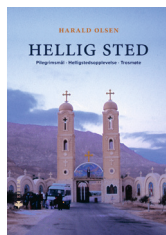
– SIMONE WEILS politiske filosofi.
Utvalg, oversettelse og kommentarer ved TORGEIR BYGSTAD

ALEXANDER SCHMEMMANN

Til liv for verda

«Alexander Schmemmanns stemme er inspirerende. Han polemiserer ikke for polemikkens skyld, men han er en uredde forsvarer for Gud og den kristne tro, på et språk som er levdt.»
Olav Egil Aune, Vårt Land

HARALD OLSEN: Hellig sted

Pilegrimsmål · Helligstedsopplevelse · Tros møte

«... jeg hører stemmen hans, full av formidlingsglede, men også med en snert av utfordring, der han øser av sin store kunnskap om det hellige stedet.» Erling Rimehaug, Vårt Land

ILLUSTRERT

DAGFINN STÆRK

Kvinnelige forbilder

Portretter fra den unge kirken

«Tro nå ikke at dette bare er en bok for kvinner! Denne burde alle sannhetssøkende menn også lese – og la seg utfordre av djerpe kvinner. Hva hadde kirken vært uten kvinnene?!»
Bjørn Olav Hansen, pastor og blogger

KIRSTI HOLE

Dit du følger meg | dikt

«Jeg holder en perle i hånden.»
Leif Gunnar Engedal, Tidsskrift for sjelesorg

«... ei blanding av djerv sjølutlevering og trusvedkjenning [...] Eg skriv om ei bok som gjer sterkt inntrykk på meg.» Knut Ødegård, Vårt Land

I bokhandelen eller fra **e f r e m f o r l a g . n o**
se tilbud og les mer på :

Kommende arrangementer på MF

MF tilbyr spennende
DELTIDSSTUDIER
mf.no/etterutdanning

Erfaringsbasert master
**KRLE /
religion og etikk**

Undervisning
seks lørdager i semesteret
90 stp – 3 år

**Religionspsykologi
for helsefaglig
praksis**

Heldagssamlinger
10 stp – masternivå

**Etikk, menneske-
syn og teknologi**

Nettstudium
10 stp – bachelor- og
masternivå

**De store
spørsmålene**

Nettstudium
10 stp – bachelor- og
masternivå

Etikk og Filosofi

Lørdagsundervisning
15 stp per semester
(opp til 60 stp)
bachelornivå

De fleste av MF-KOM-lunsjene og MF CASR-lunsjene er hybride, det vil si at du kan følge foredragene gratis digitalt i tillegg til å oppleve dem på MF. Du finner lenke til videooverføring under arrangementene på MFs hjemmeside: mf.no/arrangementer

MF KOM-lunsjer for høsten 2022

MF KOM Kompetansesenter for
Bibelsk, vitenskapelig og
teologisk utdanning og forskning
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn

25. august: Dorte Kappelgaard: Kirke i bevegelse

1. september: Atle Søvik: Hvorfor finnes Gud? Tanker om Guds plass i en teori om alt.

15. september: Ingunn Aadland: Bibelen i kulturen, barnebiblar og kjønna maktstrukturar

29. september: Gard Granerød: Klagesangene i sin samtid og ettertid.

27. oktober: Lansering av høstens utgave av TPT (Tidsskrift for praktisk teologi)

MF CASR-lunsjer, høsten 2022*

MF CASR Centre for the Advanced
Study of Religion
MF Norwegian School of Theology, Religion and Society

*med forbehold om endringer

16. august: Otfried Czaika, "Between Cultural History and Church History: The Edition of Elisabeth Vasas and Christoffer of Mecklenburgs Inventory"

23. august: Ariadne K. Marketou og Robert E. Berge, "Interdisciplinary Approaches to the Early Codex: Digital Humanities and Archaeometry"

30. august: Olav Elgvin, "Formal Canon, Actual Canon and Super-canon: Using the Translation Lens for Understanding Canonization in Norwegian Islam"

6. september: Ingunn Aadland, "'Jesus og barna' (Mark 10,13–16 par) i hybride nærkontekstar: Bibelteksten som grenseobjekt mellom ritual og teologi"

13. september: Marion Grau, Book Talk

20. september: Andreas H. Hvidsten, Book Talk

27. september: Michael A. Mørk, "Systematic Theology as a Rationally Justified Public Discourse about God"

11. oktober: Cynthia Moe-Lobeda, 2022 MF CASR Global Fellow

18. oktober: James Crossley, "Violent Apocalypticism and National Myths: The Reception History of John Ball and the English Uprising of 1381"

25. oktober: Atle Søvik, Book Talk

1. november: Victor Ghica, "The Archaeology of Fourth-Century Christianity in Egypt and DEChriM's Work Packages"

8. november: Guro Warholm, tittel annonseres senere

15. november: Håkon F. Teigen, tittel annonseres senere

22. november: Hege C. Finholt, "Feminist Critiques of Classic International Relations Theories (International Theories), Exemplified by Mainstreaming Gender"

29. november: Maren Seehawer, "Dialogue between Epistemologies as Quality Education. Exploring the Integration of Indigenous and Western Knowledges in South African Classrooms"

6. desember: Trine Anker, "Controversial Issues in Religious Education"

Ellingsen-seminaret

13. oktober kl. 10-16 på MF

Tema: "Rydd vei for Herren." Salmen som enhet av tekst og musikk.

Foredrag ved Trond Kverno, Thröstur Eiriksson, Vivianne Sydnes og Carl Petter Opsahl, MF. Seminaret innledes med en salmeandakt i kapellet på MF. Trond Kverno holder hovedforedraget. Han vil snakke om samspillet mellom tekst og musikk i salmer, og om sitt skapende samarbeid med Svein Ellingsen.

MF KOM arrangerer seminaret i samarbeid med Norges musikkhøgskole.

UKT-konferansen 2022 #bedresammen

20.-21. oktober på MF

UKT står for ungdom, kultur og trosopplæring og er navnet på et bachelorprogram ved MF.

Annethvert år arrangerer UKT en fagkonferanse innenfor praktisk teologi der bidragene er særlig rettet mot barn og unge og kristen tro. Årets UKT-konferanse ønsker å sette fokus på fellesskap. Hva slags fellesskap er det kirken er gode på å skape?

TRO2022 – Teologileir

Teologileir for ungdom

30. september - 3. oktober 2022 i Oslo

Lar du deg engasjere av kristen tro? Grubler du på de store og små tingene i livet? Er du nysgjerrig på hvordan det er å jobbe i kirka? Er du i 17-20 års alderen? Kanskje du går på videregående eller på folkehøgskole?

På TRO2022 vil du møte mange dyktige folk som jobber på ulike nivåer i kirka, i KFUK-KFUM og på MF. Vi skal lære mye, diskutere mye og sammen utforske teologi, kirke, tro og hvordan det er å jobbe i kirka.

Følg MF på
@mfvitenskapelighoyskole

**Velkommen til
arrangementer på MF!**

Se mf.no for mer informasjon
og påmelding.

Ønsker du abonnere
på MFs nyhetsbrev
- meld deg på her:
mf.no/nyhetsbrev

ANNONSE

UNG TEOLOGI

Tidsskrift utgitt av studenter ved MF Vitenskapelig Høyskole.
Tidsskrift utgitt av studenter ved MF vitenskapelig høyskole.

Ønsker du å abonnere kan du sende e-post til
abo@ungteologi.no med navn og adresse.
Pris per år: 250/125(student)

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres MF
med påført ny adresse.

B POSTABONNEMENT
RETUR:
MF KARTOTEK
POSTBOKS 5144
MAJORSTUEN
0302 OSLO

Høsten 2022 starter vi et nytt studieprogram på MF: *Erfaringsbasert master prest.* Studiet kvalifiserer til prest i Den norske kirke

I kjølvannet av denne nyheten har rekordmange søkere meldt sin interesse for studiet, men også våget å dele små biter fra sin personlige livsreise. Ukentlig har vi snakket med mennesker som søker sin 2. karriere, med liv og arbeidshverdag som bagasje og et brennende ønske om å tjenestegjøre som prest.

Mange forteller at de allerede er engasjert i kirkelig tjeneste, mens andre har sin arbeidshverdag langt unna alter og menighet. Enkelte har liten tro på at deres livs- og arbeidserfaringer kan bety noe for opptakskrav, men innser etterhvert at de faktisk innehar kompetanse innen formidling, fortolkning og relasjoner.

Vi som jobber med programmet er spente og forventningsfulle til alt dette som venter oss i møte med programmet og de nye studentene. Vi ser stort på det å være med på kirkens rekrutteringsoppdrag.

Takk for din gave til MF som bidrar til å virkeliggjøre kallet til prestatjeneste for nye, voksne studenter.

Mona Gulbrandsen Bø
Studierådgiver, avdeling for teologi og kirkelig utdanning

Takk for din gave!
Kontonummer: 3000.17.41841
Vipps til 89000 - merkes «MF nr. 1»

VITENSKAPELIG
HØYSKOLE
Norwegian School of
Theology, Religion and Society